

Силабус курсу

Теорія комунікації (англійською мовою)

ступінь вищої освіти – бакалавр
галузь знань – 03 Гуманітарні науки
спеціальність – 035 Філологія
спеціалізація – 035.041 Германські мови та літератури
(переклад включно), перша - англійська
освітньо-професійна програма – “Бізнес-комунікації та переклад”

Рік навчання: II, Семестр: 4

Кількість кредитів: 4 Мова викладання: англійська

Керівник курсу

ПІП Крайняк Людмила Костянтинівна

Контактна інформація nataliarybina@ukr.net

Опис дисципліни

Теоретичним стрижнем, навколо якого групуються науковометодологічні дисципліни, що забезпечують освітній процес у будь-якому напрямку людського пізнання, є теорія комунікації. Фахівець, професійна діяльність якого полягає в забезпеченні ефективного ділового спілкування, повинен володіти певними знаннями основ комунікативного процесу і навичками ведення інформаційної та комунікаційної діяльності в різних середовищах. Предметом дисципліни є загальнотеоретичні засади теорій комунікації, основні поняття, методи аналізу та інструментарій комунікаційних процесів, особливості практичного застосування масовокомунікаційних технологій у соціально-політичній сфері суспільства та міжнародних інформаційних відносинах.

Структура курсу

Години (лекц/ практ.)	Тема	Результати навчання	Завдання
-----------------------------	------	---------------------	----------

2/-	Змістовий модуль 1. Методологічні основи теорії комунікації. Тема 1. ОСНОВИ КОМУНІКАЦІЇ 1. Поняття про комунікації. 2. Види комунікацій. 3. Мета та функції комунікації. 4. Комунікації в суспільстві.	- Знати сутність комунікації, її природу та значення в суспільстві. - Знати сутність видів комунікації та їх класифікацію. - Знати сутність мети та функцій комунікації. - Знати терміни та поняття, що описують процес комунікації.	поточне опитування під час занять
-/2	Тема 2. ТЕОРІЯ КОМУНІКАЦІЙ: ПРЕМЕТ І БАЗОВІ ПОНЯТТЯ 1. Предмет і об'єкт теорії комунікацій. 2. Категоріальний апарат теорії комунікацій. 3. Міждисциплінарний характер комунікативних знань. 4. Комунікативні стилі: прямий, емоційний, планомірний, тактовний	-Знати сутність предмета й об'єкта теорії комунікацій. - Знати сутність основних понять комунікативістики. - Знати сутність міждисциплінарного характеру комунікативних знань. - Знати сутність комунікативних стилів і їхні особливості.	поточне опитування під час занять
2/-	Тема 3. КОМУНКАТИВНИЙ ПРОЦЕС 1. Комунікація як структура. 2. Основні елементи комунікативного процесу. 3. Відправник-отримувач інформації в комунікативному процесі. 4. Кодування-декодування інформації, зворотній зв'язок у процесі комунікації. 5. Канали передачі інформації у комунікативному процесі.	- Знати сутність структури комунікативного процесу. - Знати ролі відправника й отримувача інформації. - Знати сутність кодування, декодування та зворотного зв'язку. - Знати сутність каналів передавання інформації.	поточне опитування під час занять
-/2	Тема 4. ФІГУРА КОМУНІКАТОРА: ОСОБЛИВОСТІ ТА ХАРАКТЕРИСТИКИ	-Знати сутність поняття комунікатора та комунікативної особистості. - Знати індивідуально-особистісні характеристики ефективного комунікатора.	поточне опитування під час занять

	1. Комунікатор як суб'єкт комунікації. 2. Комунікативна особистість: комунікат та комунікант 3. Індивідуально-особистісні заарактеристики комунікатора. 4. Ефективний комунікатор: шляхи становлення. 5. Аудиторія та сфери комунікації.	- Знати шляхи становлення ефективного комунікатора. - Знати сутність взаємодії з аудиторією.	
2/-	Тема 5. МОДЕЛІ КОМУНІКАТИВНИХ СИТУАЦІЙ. 1. Поняття моделі комунікації. 2. Моделі комунікативних ситуацій: лінійна, трансакційна, інтерактивна. 3. Інформаційно-технічні моделі комунікації. 4. Моделі мовного знака як підґрунтя комунікативного моделювання. Модель комунікативного знака К. Бюлера. Комунікативна модель Р. Якобсона. Семіотична модель художньої комунікації Ю. Лотмана.	- Знати сутність моделей комунікації. - Знати сутність лінійної, інтерактивної та трансакційної моделей. - Знати сутність інформаційно-технічних і семіотичних моделей (К. Бюлер, Р. Якобсон, Ю. Лотман). - Знати способи застосування моделей у комунікації.	тести, поточне опитування під час занять
-/2	Тема 6. КОМУНІКАТИВНІ БАР'ЄРИ 1. Сутність та визначення комунікативних бар'єрів. 2. Основні види комунікативних бар'єрів, причини їх виникнення та шляхи подолання. 3. Психологічні особливості комунікативних бар'єрів.	- Знати сутність і види комунікативних бар'єрів. - Знати причини виникнення бар'єрів і шляхи їх подолання. - Знати психологічні особливості комунікативних бар'єрів. - Знати особливості прояву бар'єрів у різних соціальних підсистемах.	тести, поточне опитування під час занять

	4. Комунікативні бар'єри у різних підсистемах соціальної взаємодії.		
2/-	<i>Змістовий модуль 2. Види і форми комунікації.</i> Тема 7. ВИДИ КОМУНІКАЦІЇ 1. Вербальна комунікація а. Семіотика, синтактика, семантика, прагматика б. Візуальна комунікація с. Перформансна комунікація д. Міфологічна комунікація 2. Невербальна комунікація а) Порівняння вербальної і невербальної комунікації б) Психологічні механізми невербального поведінки с) Структура невербальної комунікації д) Невербальна комунікація: витік інформації (за П. Екману і У. Фризера) 3. Формальна комунікація: вертикальна, горизонтальна, діагональна 4. Неформальна комунікація	- Знати сутність вербальної, невербальної, формальної та неформальної комунікації. - Знати семіотичні, семантичні, прагматичні основи вербальної комунікації. - Знати структуру та психологічні механізми невербальної поведінки. - Знати сутність комунікаційних потоків у формальних структурах.	тести, поточне опитування під час занять
-/2	Тема 8. ФОРМИ ВЕРБАЛЬНОЇ КОМУНІКАЦІЇ 1. Зовнішня і внутрішня мова 2. Усна і писемна мова 3. Діалог (полілог) / Монолог 4. Писемна мова 5. Говоріння і слухання 6. Культура мови	- Знати сутність усної та писемної, внутрішньої і зовнішньої мови. - Знати сутність монологічних і діалогічних форм мовлення. - Знати принципи ефективного слухання та говоріння. - Знати основи культури мовлення.	тести, поточне опитування під час занять

2/-	Тема 9. УСНОМОВНА ТА ПИСЕМНА КОМУНІКАЦІЯ 1.Усномовна комунікація 2.Види усномовної комунікації 3.Мова як джерело інформації 4.Писемна комунікація 5.Основні принципи ефективних писемних комунікацій	-Знати сутність усномовної та писемної комунікації. - Знати принципи добору мовних засобів відповідно до ситуації спілкування. - Знати правила створення ефективних письмових текстів. - Знати роль мови як джерела інформації.	Поточне опитування
-/2	Тема 10. СКЛАДОВІ УСПІШНОЇ УСНОМОВНОЇ КОМУНІКАЦІЇ 1.Переконуючий вплив 2.Характеристики установок 3.Формування переконуючого впливу 4.Чинники, що зумовлюють розуміння повідомлення 5.Стратегія і тактика аргументації 6.Питання в комунікаціях а.Казуїстичні запитання б.Схоластичні питання с.Метафізичні питання д.Безглузді питання	- Знати сутність переконуючого впливу в комунікації. - Знати чинники, що визначають розуміння повідомлення. - Знати стратегії й тактики аргументації. - Знати типи питань у комунікації та їх призначення.	поточне опитування під час занять
2/-	Тема 11. РІВНІ КОМУНІКАЦІЇ: МІЖОСОБИСТІСНІ КОМУНІКАЦІЇ 1.Загальна характеристика міжособистісного спілкування 2.Взаємосприйняття людьми один одного в процесі міжособистісної комунікації Формування першого враження 3.Фактори розуміння в процесі комунікації	- Знати сутність міжособистісного спілкування. - Знати закономірності взаємосприйняття та формування першого враження. - Знати психологічні чинники розуміння в процесі комунікації. - Знати особливості поведінки людини в комунікативному процесі.	поточне опитування під час занять

	4.Особливості поведінки людини в процесі комунікації		
-/2	Тема 12. СТРАТЕГІЇ ПОБУДОВИ КОМУНІКАЦІЙ. 1.Комунікативні засоби і технології: коментар, аргумент, доказ. 2.Типи комунікацій: а) пізнавальна комунікація б) переконуюча комунікація в) експресивна комунікація г) сугестивна комунікація д) ритуальна комунікація 3. Характеристика причинно-наслідкових зв'язків. 4. Принципи ефективного спілкування.	- Знати сутність комунікативних засобів і технологій (коментар, доказ, аргумент). - Знати типи комунікацій (пізнавальну, переконуючу, експресивну, сугестивну, ритуальну). - Знати причинно-наслідкові зв'язки в комунікативному процесі. - Знати принципи ефективного спілкування.	переклад документів
2/-	<i>Змістовий модуль 3. Рівні комунікації.</i> Тема 13. РІВНІ ТА ФОРМИ КОМУНІКАЦІЙ: КОМУНІКАЦІЇ В МАЛИХ ГРУПАХ 1.Основні характеристики малої групи. 2.Структури малої групи 3.Класифікація груп. 4.Характеристика групових процесів. 5.Фактори, що впливають на процес згуртування малої групи	- Знати сутність малої групи та її характеристик. - Знати структуру й класифікацію груп. - Знати закономірності групових процесів. - Знати чинники згуртування та ефективної взаємодії.	переклад документів
-/2	Тема 14. МАСОВА КОМУНІКАЦІЯ 1.Поняття масової комунікації. 2.Роль установки і стереотипу в процесі масової комунікації	-Знати сутність і функції масової комунікації. - Знати роль установок і стереотипів у масовій комунікації. - Знати психологічні механізми чуток і пліток. - Знати вплив медіа на формування суспільної думки.	

3.Характеристики установок 4.Роль стереотипу в процесі масової комунікації 5.Психологія чуток та пліток		
---	--	--

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

- 1.Wharton T. Linguistic action theories of communication // Theories and Models of Communication. – Oxford Un.Press, 2020. – 320 p.
- 2.Бацевич Ф.С. Основи комунікативної лінгвістики: підручник / Ф.С. Бацевич. – 2-ге вид., доп. – К. : ВЦ «Академія», 2009. – 346 с.
- 3.Дегтярьова К. В. Основи теорії мовної комунікації : навч.-метод. посіб./ К. В. Дегтярьова. – Полтава, 2012. – 70 с.
- 4.Денисюк, С. Г. Комунікологія : навчальний посібник / С. Г. Денисюк. – Вінниця : ВНТУ, 2015. – 102 с.
- 5.Кизилова В.В. Теорія і практика мовленнєвої комунікації [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / В. В. Кизилова . – Луганськ : ДЗ "ЛНУ ім. Тараса Шевченка, 2011. – 183 с.
- 6.Коробанов Ю.М. Теорія та практика комунікацій [Електронний ресурс] : навч. посіб. : у 3 ч. / Ю. М. Коробанов, А. Ю. Коробанов. – Електрон. дан. (1093 кб). – Миколаїв : НУК, [2011]. – (Навчальний посібник).
- 7.Косенко Ю.В. Основи мовної комунікації: навч. посіб. / Ю. В. Косенко. – Суми : СДУ, 2011. – 187 с.
- 8.Мак-Квейл Д. Теорія масової комунікації / Д. Мак-Квейл; пер.: О. Возьна, Г. Сташків. – 4-те вид. – Львів : Літопис, 2010. – 538 с.
- 9.Чічановський А. А. Інформаційні процеси в структурі світових комунікаційних систем : підручник / А. А. Чічановський, О. Г. Старіш. – К.: Грамота, 2010. – 568 с
- 10.Шаян Л. П. РРo суспільні комунікації / Л. П. Шаян. – К.: ТОВ "Група компаній "Динаміка", 2008. – 180 с.

Політика оцінювання

- Політика щодо дедлайнів та перескладання: Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається з дозволу дирекції факультету (інституту) за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- Політика щодо академічної доброчесності: Використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів заборонено.
- Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в онлайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
<i>Заліковий модуль 1</i>	10%+10%=20%

1. Усне опитування під час заняття 2. Письмова робота	
Заліковий модуль 2	10%+10%=20%
1. Усне опитування під час заняття 2. Письмова робота	
Заліковий модуль 3	5%
Оцінка за виконання завдань під час тренінгу	
Заліковий модуль 4 Оцінка визначається як середнє арифметичне з оцінок отриманих за 2 завдання (індивідуальна презентація та письмове анотування прочитаного)	15%
Заліковий модуль 5 (іспит) Написання письмової частин іспиту (відповідно до білетів) – 75% та усної відповіді – 25%	40%

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом